B.K. BIRLA CENTRE FOR EDUCATION

SARALA BIRLA GROUP OF SCHOOLS
A CBSE DAY-CUM-BOYS' RESIDENTIAL SCHOOL

ANNUAL EXAMINATION (2025-26)

MARATHI- SET B

Class : VII | Duration-3Hrs
Date : 23 .03.2026 | Max. Marks : **80**
Admission No.: | Roll No.:

कृतिपत्रिकेसाठी सूचना :

(1) उत्तर पत्रिकेत विभाग नमूद करावेत.
(2) स्वच्छता, नीटनेटकेपणा व लेखननियमांनुसार लेखन यांकडे जाणीवपूर्वक लक्ष दयावे.

[खंड क वाचन कौशल्य]

प्र 1 अपठित गदयांश – (5)

एकदा एक म्हातारा शेतकरी शेतात काम करत होता. तो आंब्याची झाडे लावत होता. त्या दे”ाचा राजा भ्रमण करण्यासाठी तेथूनच जात होता. त्यांने शेतकऱ्याला उन्हांत काम करताना पाहिले. राजा त्याच्याजवळ आला व म्हणाला ,काय करत आहात भर दुपारी ? शेतकरी म्हणाला मी आंब्याची रोपे लावत आहे. ते एकून राजाला नवल वाटले राजा म्हणाला शेतकरी बुबा, पण या आंब्याची फळे तुम्हाला खायला मिळणार नाही.फळे खूप वर्षांनी येतात ? त्यावर म्हातारा शेतकरी म्हणाला ,अरे बाबा रे! मी ज्या झाडाची फळे खातो ती मी लावलेली नाहीत. ती माझ्या आजोबाने लावली होती. या झाडाची फळे माझे नातवंड खातील .राजाला हे ऐकून खूप आनंद झाला. त्याने शेतकऱ्याला सोन्याच्या मोहरा बक्षीस म्हणून दिल्या.

प्र”न :–

1 शेतकरी कोठे काम करत होता ?

अ घरात **ब** गावात **क** ”ोतात

2 राजा क”ासाठी जात होता ?

अ f”ाकारीसाठी **ब** भ्रमणासाठी **क** खेळण्यासाठी

3 शेतकरी क”ाची रोपे लावत होता ?

अ आंब्याची **ब** फणसाची **क** केळीची

4 शेतकरी खात असलेल्या फळांची झाडे कोणी लावली होती ?

अ मामाने **ब** काकाने **क** आजोबाने

5 राजाने शेतकऱ्याला काय बक्षीस म्हणून दिले ?

अ फळे **ब** पैसे **क** सोन्याच्या मोहरा

प्र 2 अपठित पदयांश – (5)

सहज फुलू दयावे फूल, सहज दरवळावा वास
अधिक काही मिळवण्याचा करू नये अट्टाहास
दोन पावलांपुरते जग तेच अखेर असते खरे
फूल खरे असेल तर सुवास तो ही आहे खरा
वाळू इतकाच खरा आहे वाळू मधला झरा
थेंबामध्ये समुद्राची पटते सहजखूण
सुंदराचा धागा धागा क”ासाठी घ्यावा उकलून

प्र”न :–

1 फूल क"ााची ग्वाही देते?

अ सुंदरतेची **ब** सुगंधाची **क** दुर्गंधाची

2 काय सहज फुलू दयावे?

अ कळी **ब** पाकळया **क** फूल

3 समुद्राची सहजखूण क"ाामध्ये पटते?

अ वाळूमध्ये **ब** झऱ्यामध्ये **क** थेंबामध्ये

4 दोन पावलांपुरते काय आहे?

अ जग **ब** जीवन **क** आयुष्य

5 क"ााचा अट्टाहास करू नये?

अ खाण्याचा **ब** गाण्याचा **क** अधिक मिळवण्याचा

खंड ख व्याकरण

प्र 3 समानार्थी शब्द लिहा– (2)

1 जाळ= **अ** जाळे **ब** आग **क** पाणी

2 देह = **अ** मन **ब** हात **क** शरीर

प्र 4 विरुधार्थी शब्द – (opposites) (2)

1 मान x **अ** सन्मान **ब** अपमान **क** अप"ाब्द

2 जुने x **अ** नवे **ब** नया **क** जुनकट

प्र 5 लिंग बदला – (change the gender) (2)

1 ि"ाष्य = **अ** गुरू **ब** ि"ाष्या **क** ि"ाक्षक

2 मामा = **अ** मामी **ब** काकी **क** माव"ाी

प्रश्न 6 वचन बदला – (write the plural noun) (2)

1 टोपी = **अ** टोप **ब** टोप्या **क** गोप्या

2 अंडे = **अ** अंडी **ब** अंडा **क** आंडा

प्र 7 दार प्रत्यय लावून नवीन शब्द बनवा – (2)

1 जोर + दार =

2 जबाब + दार =

प्र 8 खालील वक्यातील सर्वनाम ओळखा :– (2)

1 तू उदया माझ्या बरोबर घरी चल.

2 मी व तू उदया गावाला जाऊ.

प्र 9 काळ ओळखा – (2)

1 मीरा कविता वाचत होती.

2 आई उदया शाळेत येणार.

प्र 10 खालील वाक्यातील कियापद ओळखा – (2)

1 गोपाळ आजोळी रमला होता.

2 मी मित्राला पुस्तक दिले.

खंड ग साहित्य

प्रश्न 11 कोण कोणास म्हणाले लिहा – (2)

1 मी खूप ज्ञान मिळविले.

2 ही तयारी आम्ही नाही कामधेनूने केली.

प्रश्न 12 खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा – (कोणतेही सात) (7x2=14)

1 वि”वमित्राला क”ााचे आ”चर्य वाटले?
2 पुष्कळ अलंकार असणे क”ााचा मार्ग आहे?
3 महाराष्ट्राची उपराजधानी कोणती?
4 सहयाद्रीच्या कडयावर काय वाजत आहे?
5 आई सकाळपासून कुठे व का जात असे?
6 अति स्तुतीला काय म्हटले आहे ?
7 वि”वमित्र कोणाच्या आश्रमात गेले व का?
8 सचिनचा महत्त्वाचा गुण कोणता?
9 सचिनची अमूल्य भेट कोणती ?

प्र 13 पठित गदयांश – **(5)**

एकदा देव आणि दानवांनी समुद्र मंथन करायचे ठरविले. वासुकी सर्पाची दोरी केली. मेरू पर्वताची रवी केली. सापाच्या तोंडाकडे राहिले दानव. शेपटीकडे देव .मंथन सुरू झाले. एकेक रत्न सागरातून बाहेर येऊ लागले अ”ाी एकूण चौदा रत्ने बाहेर आली. त्यामध्ये एक रत्न होते कामधेनू. विपा”ाा नदीच्या काठी वसिष्ठांचा मोठा आश्रम होता. हजारो ि”ाष्य वेगवेगळया विषयावर तेथे अध्ययन करीत होते.

प्र”न :–

1 वरील उतारा कोणत्या पाठातून घेतला आहे?
2 वसिष्ठांचा आश्रम कोणत्या नदीकाठी होता?
3 सापाच्या तोंडाकडे कोण उभे राहिले?
4 कोणत्या सर्पाची दोरी केली?
5 समुद्र मंथनातून एकून किती रत्ने बाहेर आली?

प्र 14 पठित पदयांश – **(5)**

काळ कवाड फोडून
आल्या आल्या साऱ्याजणी
महाराष्ट्राच्या स्वागता
आज मानाच्या धनिणी!
अहिराणी बहिणाबाई
आणि तव्याची भाकर
ओवाळून टाकायला
उभी राहिली तत्पर

प्रश्न :–

1 वरील ओळी कोणत्या कवितेतील आहेत?
2 अहिराणी कोणती कवयित्री आहे?
3 महाराष्ट्राच्या स्वागताला कोण आल्या आहेत?
4 साऱ्याजणी काय फोडून आल्या?
5 तव्याची काय आहे?

प्र 15 जोडया लावा – **(4)**

1 ढग – सो–सो
2 पाऊस – कडकड
3 वारा – धो–धो
4 वीज – गडगड

प्र 16 रिकाम्या जागा भरा – **(4)**

1 तू खूप साऱ्या –––– ि”ाकलास.

2 दे”ातील निरनिराळी –––––पहा.

3 प्रि”ाक्षक ––– एक रुपयांच नाणं ठेवत असत.

4 नागपूर शहरात ––––प्रमाण खूप आहे.

प्र 17 स्वपरिचय लिहा :– (my self in marathi) **(5)**

प्र 18 आपल्या मनपसंद पेनसाठी एक आकर्शक जाहीरात तयार करा – **(5)**

प्र 19 आपली खु”ाली कळविणारे पत्र काकास लिहा – **(5)**

किंवा

आपल्या वाढदिवसाचे निमंत्रण देणारे पत्र मित्रास लिहा –

प्र 20 निबंध लेखन :– (कोणताही एक) **(5)**

1 वृक्षांचे महत्त्व 2 माझा आवडता श्रावण 3 माझा छंद

:::::::::::::::::::: **समाप्त** ::::::::::::::::::::::::::